

Split, 29. travnja 2020.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

n/r predsjedniku Vlade mr. sc. Andreju Plenkoviću

Predmet: Prijedlog mjera za pomoć studentima

Poštovani predsjedniče Vlade Republike Hrvatske, gospodine Andrej Plenković,

Ovim putem Vam se obraćamo kao Hrvatski studentski zbor (HSZ), krovno predstavničko tijelo svih studenata u Republici Hrvatskoj. U ovim trenucima osjećamo potrebu urgirati na poduzimanje potrebnih mjera kako bismo zajedničkim snagama zaštitili studente diljem Republike Hrvatske u ovim zahtjevnim vremenima. Kao što svi znamo, pojava pandemije koronavirusa (COVID-19) te naknadnih potresa na širem zagrebačkom području, dovela je do značajnog negativnog utjecaja na nacionalnu ekonomiju i gospodarstvo, a svojim djelovanjem želimo biti polugom stabilizacije u pravovremenom i preciznom informiranju studenata te osiguranjem i zaštitom njihovih prava. HSZ pritom ne djeluje sukladno zasebnim interesima studentske populacije, već djeluje na način da osigura studentima uvjete koji će doprinijeti generalnom boljitku i unaprjeđenju društva u cjelini. Između ostaloga, pokretači smo nacionalne inicijative pod nazivom: “#StudentiPomažu”, u sklopu koje su studenti koordinirali i organizirali izradu i dopremanje 3D printanih zaštitnih vizira za medicinsko osoblje u institucije javnog zdravstvenog sektora. Svakodnevno brinemo o studentima, osluškujemo njihove potrebe i poteškoće i težimo pravovremenom djelovanju ka ispunjenju, odnosno otklanjanju istih. Iznosimo Vam prijedlog studentima bitnih mjera, za kojima postoji iznimno velika potreba od interesa, ne samo za studente, već i za ukupnu akademsku zajednicu.

Nastava

Cilj 1. Omogućiti studentima dostupnu literaturu za učenje online putem

Učenje bez literature je nemoguće, zato je neophodno hitno napraviti online knjižnicu u kojoj će biti dostupna sva osnovna literatura za stjecanje traženih kompetencija za polaganje ispita. Online literatura treba biti dostupna na razini cijele države, odnosno potrebna je integracija knjižnica pojedinih sveučilišta, fakulteta i ostalih obrazovnih ustanova.

Mjera 1. *Izrada online knjižnice na nivou Republike Hrvatske sa svom osnovnom literaturom potrebnom za polaganje kolegija na javnim učilištima.*

Cilj 2. Stjecanje digitalne kompetencije nastavnog osoblja

Prebacivanjem nastave na online platforme isplivala je informatička nekompetencija određene skupine nastavnika. Nužno je organizirati edukaciju za nastavnike kako bi online nastava bila izvediva, a pritom i učinkovita. Informatička pismenost treba postati osnovni preduvjet za napredak u nastavna zvanja, kako se ponovo ne bismo susreli s problemima neodržavanja ili nekvalitetnog održavanja nastave online putem, što je nažalost slučaj na velikom broju fakulteta u RH. Uvjet za ostvarenje napredovanja u zvanjima na visokoobrazovnim institucijama poput docenata, izvanrednih profesora, redovitih profesora, redovitih profesora u trajnom zvanju treba biti odgovarajuća razina informatičkih znanja potrebnih kod provedbe edukacije na daljinu. Također vrijedi i za natječaje kod zapošljavanja mladih znanstvenika i asistenata koji djeluju u nastavi sa studentima.

Mjera 2. *Izmjene i dopune Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju - implementirati članak koji zahtjeva kriterij napredovanja u informatičkim vještinama i polaganja ispita "Online obrazovanja" kao kriterija za napredak u nastavna zvanja.*

Cilj 3. Omogućiti studentima izvanredne uvjete studija u akademskoj godini 2019./2020.

Produljenje akademske godine i dodatni ispitni rokovi su jedina mjera s kojom možemo privremeno ublažiti posljedice novonastale situacije uzrokovane koronavirusom. Reducirati ove i spriječiti ostale posljedice u procesu obrazovanja, bez produljenja rada u ljetnim mjesecima i dostupne literature online putem te nastavnika koji su educirani za provedbu online nastave neće biti moguće. Shvaćamo ulogu sveučilišta, veleučilišta i visokih škola te ne bismo ulazili u autonomiju pojedinih, ali bismo potaknuli da Vlada RH odnosno Ministarstvo znanosti i obrazovanja istima uputi preporuku za produljenjem akademske godine i dodatnim ispitnim rokovima.

Mjera 3. Produljenje akademske godine 2019./2020. u svrhu eventualne nadokade nastavnih obaveza.

Mjera 4. Povećanje broja ispitnih rokova s ciljem postizanja izvrsnosti i održavanja kvalitete obrazovanja.

Studentski standard

Cilj 4. Omogućiti svim studentima dostupnu, raznovrsnu i zdravu studentsku prehranu

Svima je jasno da će izazovi prouzrokovani krizom koronavirusa osjetiti jedan određeni vremenski period te da ćemo se mjera socijalnog distanciranja trebati svi pridržavati, kako bismo održali situaciju pod kontrolom. Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na pokriće troškova prehrane studenata zabranjeno je iznošenje hrane iz restorana, što onemogućava studentu da kupi ručak i večeru te ponese sa sobom u stan. Prednost iznošenja hrane je smanjenje okupljanja te zadržavanja u zatvorenim prostorima. Prehrana treba biti jednako dostupna i studentu koji živi u domu u sklopu kojeg je

restoran i studentu koji živi dalje od restorana. Online naručivanjem i plaćanjem hrane, student bi u restoranu preuzeo hranu i konzumirao u stanu što je u ovoj situaciji itekako važno. Raznoversna i zdrava prehrana s puno manjih obroka je nemoguće ostvariva u studentskom životu zbog pravilnika iz 2013. godine koji ne prati moderne nutricionističke trendove. Potrebna je hitna izmjena pravilnika s kojom će se omogućiti studentima zdrava i raznoversna prehrana po pristupačnoj cijeni. Subvencija države u segmentu studentske prehrane treba biti jednaka na sve proizvode.

Mjera 5. *Izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na pokriće troškova prehrane studenata:*

- *Hranu je dozvoljeno iznositi van restorana;*
- *Hranu je moguće naručiti i platiti online putem;*
- *Nadopuna novih jela se odobrava jednom mjesečno na zahtjev Studentskog centra uz suglasnost Studentskog zbora;*
- *Sva kuhana hrana na jednakoj subvenciji od 71,24%.*

Mjera 6. *Izrada web - a za naručivanje i plaćanje hrane online putem.*

Mjera 7. *Izrada SMART X-ice za beskontaktno plaćanje u studentskim restoranima.*

Cilj 5. Omogućiti svim studentima rad preko student servisa – prisutnost studentskog rada na tržištu

Bez studentskog rada većini studenata nije moguć nastavak studiranja. Nizom mjera Vlade RH prema zaposlenicima, studenti su postali nepoželjna radna snaga te su ostali bez zaposlenja, čime nažalost nastavak njihovog obrazovanja postaje upitan. Stoga je, krucijalno donijeti mjere s kojima će se studentu omogućiti pronalazak posla. Predlažemo da naknadu u visini od 5,5%, od obavljanja studentskih poslova koja je usmjerena za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, preuzme Vlada RH kao što je učinila s mjerama prema gospodarstvu. Smanjenje davanja poslodavca u iznosu 5,5% naknade od studentskog posla, za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, olakšati će studentu pronalazak posla te tako biti alternativna radna snaga koja je spremna pomoći i vratiti

hrvatsko gospodarsko na onu razinu koju smo imali prije pandemije. Potrebna su hitna odstupanja od definiranih uvjeta u Zakonu o obavljanju studentskih poslovima, do kraja iduće akademske godine. Posebno naglašavamo restrikcije kojima je definirano koji studenti smiju raditi, a koji ne. Koronavirus je promijenio živote studenata i dodatno otežao put do stjecanja diplome. Zakonske restrikcije o broju godina studiranja, broju položenih ECTS bodova su u nekim normalnim uvjetima imale smisla, dok danas te mjere treba staviti privremeno van snage i svim studentima omogućiti da zarade novac za nastavak školovanja. Rad van mjesta studiranja stvara dodatne probleme jer student ugovor ne može potpisati online putem. Izradom SMART X-ice s digitalnim potpisom, student bi imao mogućnost jednostavnog, digitaliziranog sklapanja ugovora koji je u koraku s vremenom.

Postoje studenti koji svoje studiranje kontinuirano financiraju isključivo iz prihoda od obavljanja studentskih poslova. Nastankom pandemije, studenti su prvi izgubili poslove kojima su održavali životnu egzistenciju. Takva skupina studenata najčešće ne prima nikakvu stipendiju te u ovoj akademskoj godini uglavnom ovise o prihodima preko student servisa, čime bi posebnom mjerom omogućili financijski egzistencijalni minimum za nastavak studiranja.

Mjera 8. *Izrada SMART X-ice za online potpisivanje studentskih ugovora.*

Mjera 9. *Privremeno odstupanje od Zakona o obavljanju studentskih poslova:*

- *Oslobađanje poslodavca troška doprinosa od 5,5% na mirovinsko i zdravstveno osiguranje kod studentskog rada za akademsku godinu 2019./2020. i 2020./2021.;*
- *Ukidanje položenog 1 ECTS boda za narednu akademsku godinu;*
- *Ukidanje broja godina studiranja za akademsku godinu 2019./2020. i 2020./2021.*
- *Ukidanje stavke koja se odnosi za dva puta promjenjen studijski program i treći put upisuje prvu godinu iste razine.*

Mjera 10. *Poticaj ugrožen studentima za nastavak studiranja u obliku prosječne mjesečne zarade koji u ovoj akademskoj godini imaju konstantno preko studentskog ugovora prije pojave koronavirusa.*

Cilj 6. Očuvanje projekata namijenjenih održavanju i poboljšanju studentskog standarda

Zasigurno ćemo osjetiti razne posljedice pandemije, na svakojakim područjima života, ipak nešto na čemu moramo zajedničkim snagama raditi i inzistirati jest održavanje kvalitete studiranja i studentskog standarda. Posebnu brigu moramo povesti o visokom obrazovanju, gdje osvještavamo te educiramo studente kao nosioce društvene energije za svjetliju i bolju budućnost cjelokupnog društva. U svakodnevnim izazovima, a pogotovo onima povezanim sa trenutnom globalnom situacijom, vidimo bitnost znanosti i akademskog načina djelovanja. Nadalje, trebamo se osjećati odgovornima da učenicima, budućim studentima, omogućavamo što kvalitetnije, interaktivnije, pristupačnije obrazovanje čime direktno utječemo na mlade koji će svojim angažiranim, efektivnim i usmjerenim planovima težiti k razvoju svakog aspekta društva. Stoga, sredstva usmjerena podupiranju studentskih projekata i namijenjena za različite segmente studentskog standarda poput; studentskog rada, smještaja, stipendija za izvrsnost, studentskog sporta i rekreacije, kulture trebaju biti i ostati temelj akademskih vrednota na našim visokoobrazovnim institucijama kako bismo bili što bolji i konkurentniji. Također, svjesni razlika u kvaliteti i načinu provođenja online nastave na različitim visokoobrazovnim institucijama Lijepo Naše smatramo da bi, također jednokratno, odnosno do kraja iduće akademske godine, bilo potrebno uvesti odstupanja od dosadašnjih kriterija vezane uz Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje, postaviti nova mjerila za natječaje studentskih domova i pravilnike koji se odnose na državne stipendije usmjerene za studente. Državne stipendije su iznimno pozitivna i poticajna stimulacija ugroženim odnosno izvrsnim studentima. Financijska pomoć studentima ne smije izostati ni u vrijeme pandemije kada naravno proces obrazovanja nije zaustavljen, na koji god način učenje bilo provedeno.

Mjera 11. Očuvanje svih proračunskih stavki Vlade RH koje su usmjerene na održavanje i unaprjeđenje studentskog standarda.

Mjera 12. Izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje za akademsku godinu 2020./2021:

— *Za natječaj se vrednuje uspješnost studenta kroz akademsku godinu 2018./2019. umjesto vrednovanja kroz akademsku godinu 2019./2020.*

Mjera 13. *Izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskog statusa za iduću akademsku godinu 2020./2021.*

— *Za natječaj se vrednuje uspješnost studenta kroz akademsku godinu 2018./2019. umjesto vrednovanja kroz akademsku godinu 2019./2020.*

Mjera 14. *Izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti za iduću akademsku godinu 2020./2021.*

— *Za natječaj se vrednuje uspješnost studenta kroz akademsku godinu 2018./2019. umjesto vrednovanja kroz akademsku godinu 2019./2020.*

Mjera 15. *Izmjena i dopuna Pravilnika o stipendiranju studenata - pripadnika hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske za iduću akademsku godinu 2020./2021.*

— *Za natječaj se vrednuje uspješnost studenta kroz akademsku godinu 2018./2019. umjesto vrednovanja kroz akademsku godinu 2019./2020.*